

transect: *archeologie, erfgoed, ruimte*

Archeologische quickscan

**Reconstructie Haaksbergseweg N315;
Kruispunt Haaksbergseweg-Rondweg
en komslinger Oostzijde Neede**

Auteur	Drs. A.A. Kerkhoven
Versie	Concept 1.1
Projectcode	15030039
Datum	01-07-2015
Opdrachtgever	Provincie Gelderland Uitvoering Werken Postbus 9090 6800 GX Arnhem
Uitvoerder	Transect Australiëlaan 5-a 3526 AB Utrecht
Bevoegde overheid	Gemeente Berkelland
Deskundige namens bevoegde overheid	Dhr. drs. M.H.J.M. Kocken
Beheer documentatie	Transect, Utrecht

Autorisatie		
Naam	Datum	Paraaf
Drs. T. Nales (Senior KNA prospector)	01-07-2015	

©

Transect aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

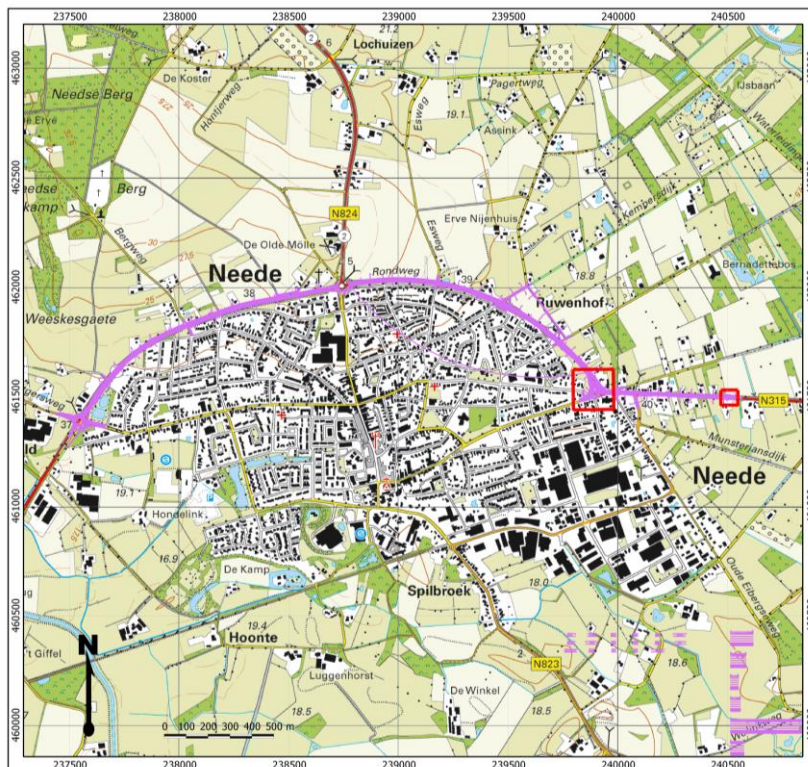
Inhoud

1.	Plan en plangebied	1
2.	Geplande werkzaamheden	1
3.	Vigerend bestemmingsplan en archeologisch beleid	2
4.	Landschap, archeologie en risico	2
5.	Advies vervolgtraject	4
6.	Geraadpleegde bronnen	4
	Bijlage 1: Nieuwe situatie Rondweg - Haaksbergseweg	6
	Bijlage 2: Nieuwe situatie komslinger, oostzijde Neede	7
	Bijlage 3: Dwarsprofielen	8
	Bijlage 4: Archeologische beleidskaart gemeente Berkelland	9
	Bijlage 5: Archeologische waarnemingen, onderzoeksmeldingen en monumenten	10
	Bijlage 6: Archeologische periode-indeling voor Nederland (conform ABR)	11

1. Plan en plangebied

Het plangebied bestaat uit twee deelgebieden, die deel uitmaken van de reconstructie van de N315 Rondweg-Haaksbergseweg te Neede (gem. Berkelland). Zij liggen ter hoogte van de kruising Rondweg-Haaksbergseweg en ter hoogte van de komslinger aan de oostzijde van Neede. De ligging van de deelgebieden is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: Het tracé van de reconstructie van de N315 te Neede (paars) en de twee deelgebieden die het onderwerp van deze quickscan zijn. De linker betreft de kruising Rondweg-Haaksbergseweg en de rechter de komslinger.

2. Geplande werkzaamheden

Ten behoeve van de reconstructie N315 moet op twee locaties het bestemmingsplan worden aangepast. De gemeente heeft gevraagd of de provincie hiervoor een PIP wil opstellen. Het betreft het kruispunt Haaksbergseweg-Rondweg en de komslinger aan de oostzijde van Neede (bijlagen 1 t/m 3).

Ter hoogte van het kruispunt Haaksbergseweg-Rondweg wordt een verkeersplein (LARGAS-rotonde: Langzaam Rijden Gaat Sneller) aangelegd.:

- Wegverlegging / verlegging fietspad;
- Aanpassen aansluitingen bezinepomp en Meijersweg;
- Aanpassen verhardingen;
- Herbepplanting.

De geschatte omvang van hiervoor benodigde bodemingrepen buiten bestaande wegprofielen is circa 2500 m².

Ter hoogte van de komslinger zal het wegprofiel worden aangepast / verbreed. Hier is de geschatte omvang van de bodemingrepen buiten het bestaande wegtracé circa 1000 m².

De diepte van de bodemingerpen die noodzakelijk zijn voor de LARGAS-rotonde Rondweg-Haaksbergseweg en de komslinger is circa 0,5 m –Mv.

3. Vigerend bestemmingsplan en gemeentelijk archeologiebeleid

---

Leidend voor het PIP is de archeologische beleidskaart van de gemeente, zoals deze in bijlage 4 van deze quickscan is afgebeeld.

LARGAS-rotonde Rondweg – Haaksbergseweg

Deze ligt op de archeologische beleidskaart in een Archeologisch Waardevol Verwachtingsgebied (AWV) categorie 6 (geomorfologische eenheden met een plaggendek, gebieden met een hoge archeologische verwachting. Eventuele archeologische resten zijn hier afgedekt met een 50 cm of dikker plaggendek en daardoor waarschijnlijk goed geconserveerd. Het beleidsuitgangspunt is hier streven naar behoud in de huidige staat. Bodemingrepen dieper dan de bouwvoor vermijden. Indien behoud niet mogelijk is, dan bij bodemingrepen dieper dan 40 cm –Mv en groter dan 100 m² vroegtijdig inventariserend archeologisch onderzoek.

Komslinger

Deze ligt voor wat betreft het westelijke deel in een AWV categorie 7 (overige gebieden met een hoge archeologische verwachting). Hiervoor gelden dezelfde beleidsuitgangspunten als voor AWV6-gebieden, met dien verstande dat bij bodemingrepen dieper dan 30 cm –Mv en groter dan 100 m² vroegtijdig inventariserend archeologisch onderzoek moet plaatsvinden.

Het oostelijke deel ligt in een AWV categorie 8 (gebieden met een middelmatige archeologische verwachting. Hiervoor gelden dezelfde beleidsuitgangspunten als voor AWV7-gebieden, dus vroegtijdig inventariserend archeologisch onderzoek bij bodemingrepen dieper dan 30 cm –Mv en groter dan 100 m².

4. Landschap, archeologie en historische geografie

Geomorfologie, bodem en grondwaterstand

- Het plangebied ligt in de overgangszone van hoger gelegen dekzandgronden naar het beekdal van de Buurserbeek. De Buurserbeek vormt de bovenloop van de Schipbeek; een zijstroom van de Gelderse IJssel. Dit deel is sterk hellend en ligt diep in het beekdal. Het is een kleinschalig en gevarieerd landschap.
- Volgens de geomorfologische kaart is ter hoogte van de LARGAS-rotonde Rondweg-Haaksbergseweg en de komslinger sprake van dekzandwellingen en vlakten.
- Volgens de bodemkaart is in beide deelgebieden sprake van laarpodzolgronden van leemarm en zwak lemig fijn zand (dekzand).
- De grondwatertrap is VI, wat voor relatief droge gronden staat. De verwachte conservering van archeologisch organisch materiaal is hiermee alleen in humeuze vullingen van

grondsporen middelhoog. Daarbuiten is de verwachting laag. De verwachte conservering van archeologisch anorganisch materiaal is hoog.

Archeologische waarnemingen, onderzoeksmeldingen en monumenten (bijlage 5)

- Volgens het centraal Archeologisch Informatiesysteem (Archis) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) is ter hoogte van de deelgebieden geen sprake van archeologisch wettelijk beschermde terreinen en archeologisch waardevolle terreinen. Ook staan ter hoogte van beide deelgebieden in Archis geen archeologische waarnemingen, vondstmeldingen of onderzoeksmeldingen geregistreerd.
- Circa 175 m zuidoostelijk van het deelgebied LARGAS-rotonde Rondweg-Haaksbergseweg staat in Archis een archeologische waarneming geregistreerd. Het betreft de vondst van laatmiddeleeuws kogelpotaardewerk. Deze kan samenhangen met de enkeerd / het plaggendek dat hier ligt.
- Andere archeologische waarnemingen bij Neede getuigen van (nederzettings-)activiteiten vanaf de (Romeinse-)IJzertijd t/m de Late Middeleeuwen. Enkele fragmenten van handgevormd aardewerk hebben een bredere datering in het Neolithicum t/m Late Middeleeuwen.
- De onderzoeksmeldingen in de directe omgeving van beide deelgebieden betreffen onderzoeken die geen nadere archeologische gegevens hebben opgeleverd, waaronder Kieftendijk 15 (onderzoeksmeldingsnrs. 7046, 16536 en 37989).

Historische geografie

- Op de Veldminuut van 1830-1850 zijn geen aanwijzingen voor historische bebouwing in beide deelgebieden. De Haaksbergseweg is wel een historische weg en vormt als zodanig een cultuurhistorisch element.

Figuur 2: Topografische Militaire Kaart van 1850-1864.

5. Archeologische verwachting en risico

Uit de quickscan kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- 1) In beide deelgebieden is sprake van een archeologische onderzoeksplicht bij bodemingrepen met een diepte vanaf 40/50 cm –Mv. Dit ligt binnen het bereik van de voorgenomen bodemingrepen. Volgens het beleid van de gemeente Berkelland moet vroegtijdig een archeologisch inventariserend veldonderzoek worden uitgevoerd.
- 2) In beide deelgebieden is sprake van een archeologische verwachting op sporen van (nederzetting-)activiteiten uit de periode Laat Paleolithicum B t/m Late Middeleeuwen.
- 3) Archeologische sporen/resten worden op een diepte van 20 tot 50 cm –Mv verwacht, afhankelijk van de aanwezigheid van een – dun – plaggendek.
- 4) Archeologische sporen/resten bestaan naar verwachting uit 1) nederzettingssporen/-terreinen en 2) concentraties vondstmateriaal (steentijdvindplaatsen).

6. Advies vervolgtraject

Op basis van deze quickscan adviseren wij een inventariserend veldonderzoek in de vorm van een gecombineerd verkennend-karterend booronderzoek (inventariserend onderzoek). De verkennende fase heeft tot doel om de geomorfologie, bodemopbouw en bodemintactheid in kaart brengen. De karterende boringen hebben tot doel om vondstconcentraties op te sporen in de vorm van steentijdvindplaatsen. Daarnaast is het gewenst om deze quickscan uit te breiden tot een volwaardig bureauonderzoek. Dit kan als onderdeel van de rapportage van het karterend en verkennend booronderzoek.

Randvoorwaarden onderzoek

Gezien de omvang van de deelgebieden, kan waarschijnlijk met circa 12 boringen per locatie worden volstaan. Het onderzoek en de rapportage dienen te voldoen aan het Normblad archeologisch vooronderzoek van de Gemeenten Regio Achterhoek, versie 1.1, juli 2012 en aan de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 3.3.

7. Geraadpleegde bronnen

Archeologische kaarten en databestanden:

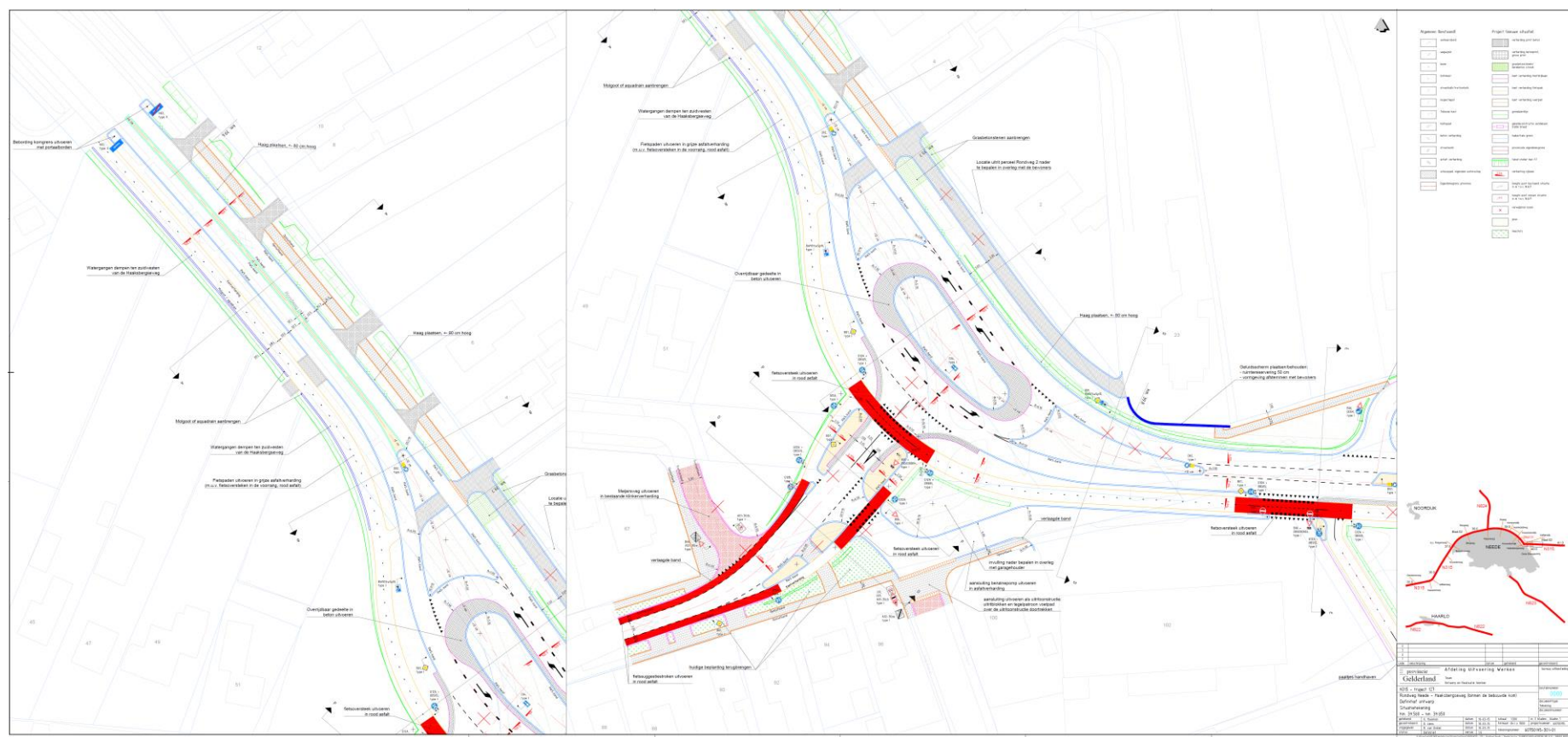
- Archeologische Monumenten Kaart (AMK), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2007.
- Archeologisch Informatie Systeem II (Archis2), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2007.
- www.ruimtelijkeplannen.nl

Literatuur:

- Bakker, H. de, 1966. *De subgroepen van het systeem voor bodemclassificatie voor Nederland*. In: Boor en Spade.
- Bakker, H. de en J. Schelling, 1989. *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland. De hogere niveaus*. Wageningen.
- Berendsen, H.J.A., 2000. *Landschappelijk Nederland*. Assen (Fysische geografie van Nederland). Derde, geheel herziene druk.

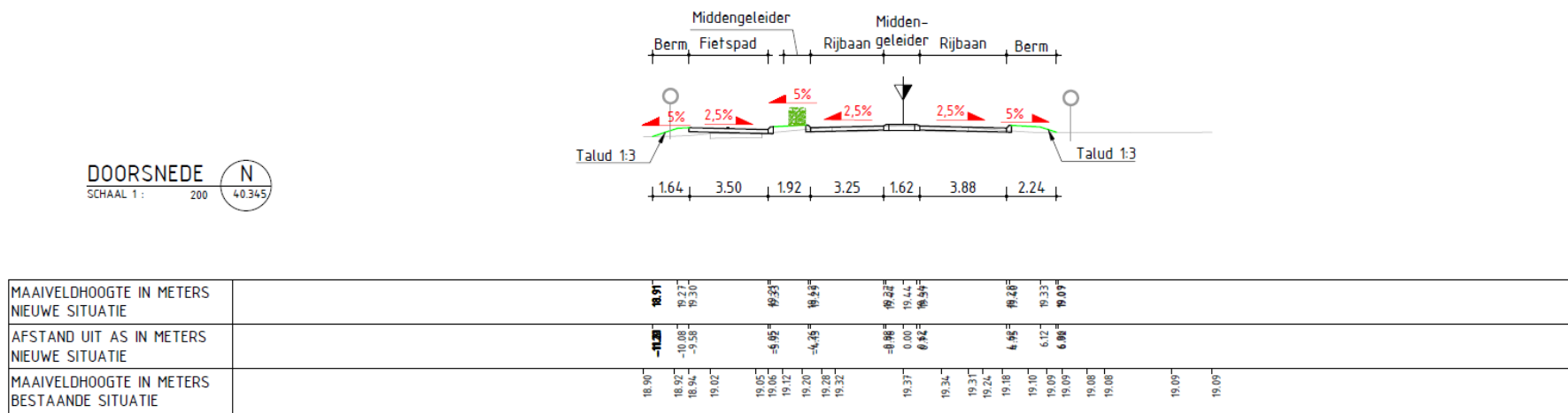
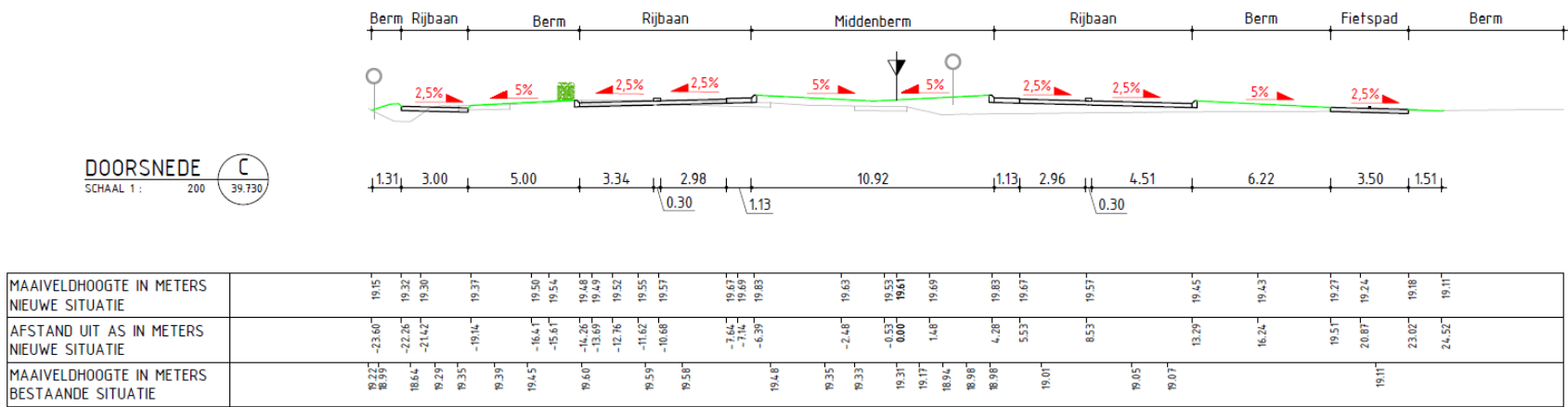
- Berendsen, H.J.A., 2005. *De vorming van het land*. Assen (Fysische geografie van Nederland). Vierde, geheel herziene druk.
- Mulder, E.F.J., M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhoff en T.E. Wong, 2003. *De ondergrond van Nederland*. Houten.
- Willemse, N.W. & M.H.J.M. Kocken, 2012. Archeologie met beleid. Afwegingskader voor archeologiebeleid in de Regio Achterhoek. RAAP-rapport 2501.

Bijlage 1: Nieuwe situatie Rondweg - Haaksbergseweg

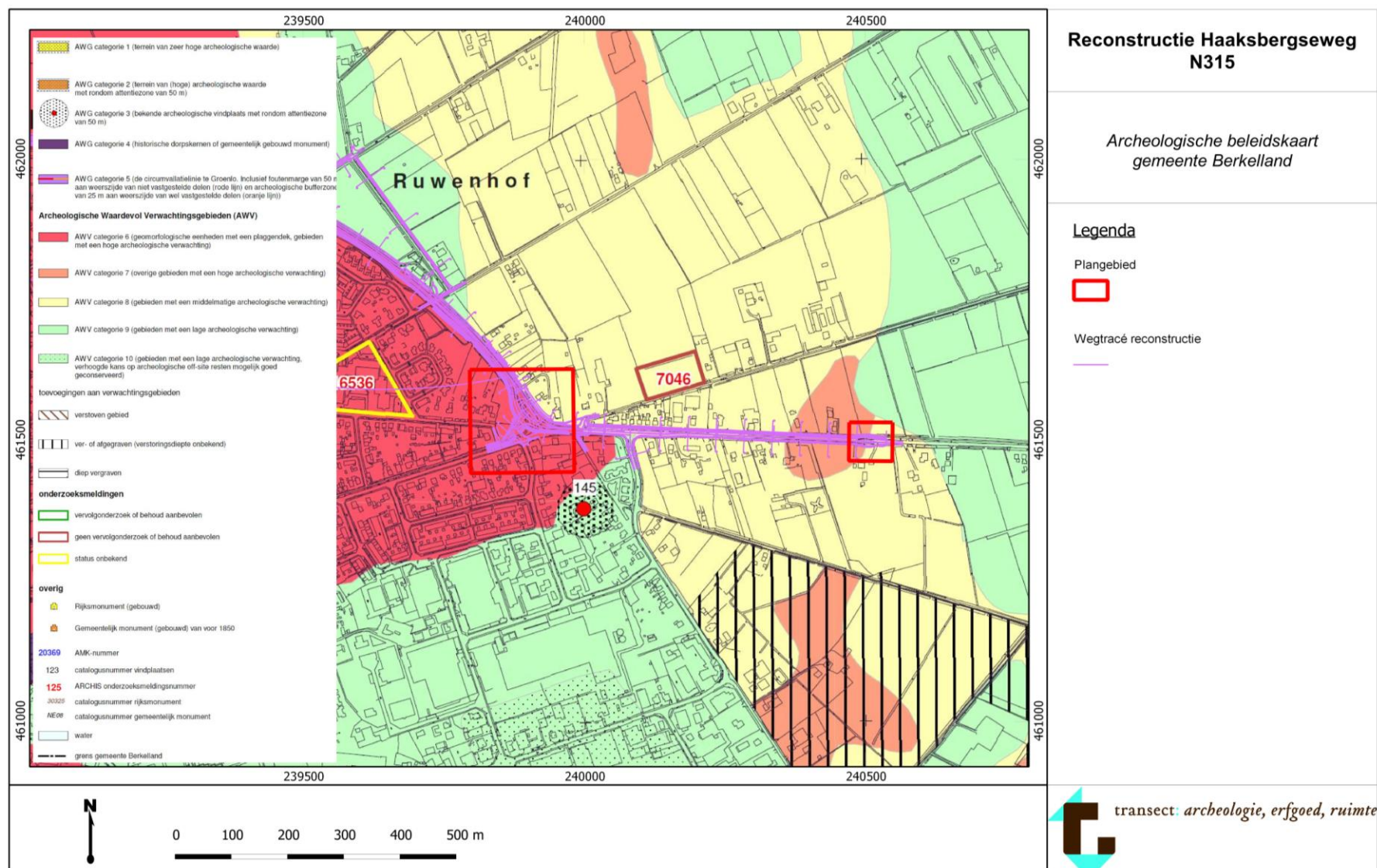

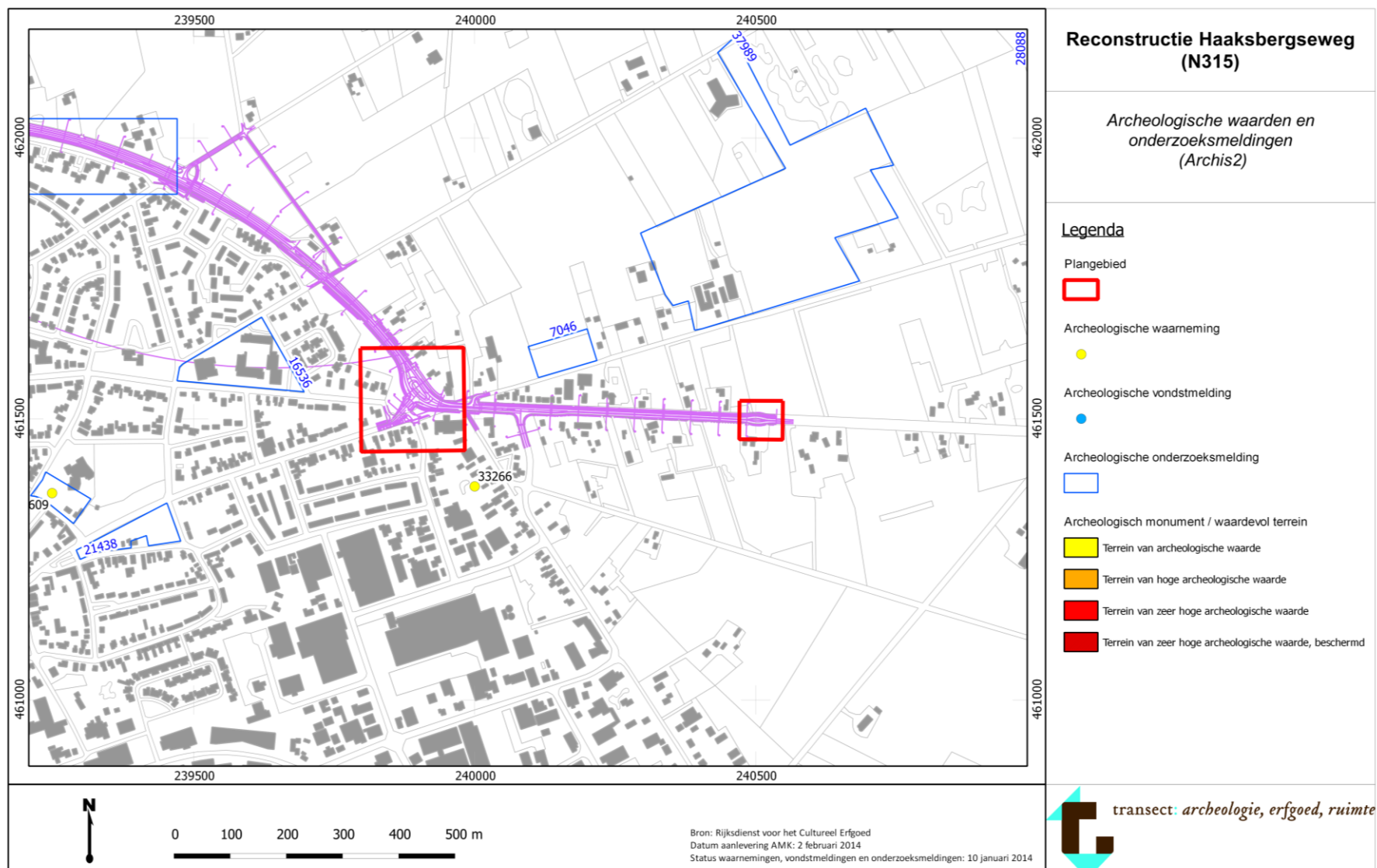
Bijlage 3: Dwarsprofielen

Bijlage 4: Archeologische beleidskaart gemeente Berkelland

Bijlage 5: Archeologische waarnemingen, onderzoeksmeldingen en monumenten

Bijlage 6: Archeologische periode-indeling voor Nederland (conform ABR)

Periode	Deel-/subperiode	Van	Tot
Nieuwe Tijd	Nieuwe Tijd C	1850 na Chr.	heden
	Nieuwe Tijd B	1650 na Chr.	1850 na Chr.
	Nieuwe Tijd A	1500 na Chr.	1650 na Chr.
Middeleeuwen	Late Middeleeuwen B	1250 na Chr.	1500 na Chr.
	Late Middeleeuwen A	1050 na Chr.	1250 na Chr.
	Vroege Middeleeuwen D	900 na Chr.	1050 na Chr.
	Vroege Middeleeuwen C	725 na Chr.	900 na Chr.
	Vroege Middeleeuwen B	525 na Chr.	725 na Chr.
	Vroege Middeleeuwen A	450 na Chr.	525 na Chr.
Romeinse Tijd	Laat-Romeinse Tijd B	350 na Chr.	450 na Chr.
	Laat-Romeinse Tijd A	270 na Chr.	350 na Chr.
	Midden-Romeinse Tijd B	150 na Chr.	270 na Chr.
	Midden-Romeinse Tijd A	70 na Chr.	150 na Chr.
	Vroeg-Romeinse Tijd B	25 na Chr.	70 na Chr.
	Vroeg-Romeinse Tijd A	12 voor Chr.	25 na Chr.
IJzertijd	Late IJzertijd	250 voor Chr.	12 voor Chr.
	Midden-IJzertijd	500 voor Chr.	250 voor Chr.
	Vroege IJzertijd	800 voor Chr.	500 voor Chr.
Bronstijd	Late Bronstijd	1100 voor Chr.	800 voor Chr.
	Midden-Bronstijd B	1500 voor Chr.	1100 voor Chr.
	Midden-Bronstijd A	1800 voor Chr.	1500 voor Chr.
	Vroege Bronstijd	2000 voor Chr.	1800 voor Chr.
Neolithicum	Laat-Neolithicum B	2450 voor Chr.	2000 voor Chr.
	Laat-Neolithicum A	2850 voor Chr.	2450 voor Chr.
	Midden-Neolithicum B	3400 voor Chr.	2850 voor Chr.
	Midden-Neolithicum A	4200 voor Chr.	3400 voor Chr.
	Vroeg-Neolithicum B	4900 voor Chr.	4200 voor Chr.
	Vroeg-Neolithicum A	5300 voor Chr.	4900 voor Chr.
Mesolithicum	Laat-Mesolithicum	6450 voor Chr.	4900 voor Chr.
	Midden-Mesolithicum	7100 voor Chr.	6450 voor Chr.
	Vroeg-Mesolithicum	8800 voor Chr.	7100 voor Chr.
Paleolithicum	Laat-Paleolithicum B	18.000 BP	8.800 voor Chr.
	Laat-Paleolithicum A	35.000 BP	18.000 BP
	Midden-Paleolithicum	300.000 BP	35.000 BP
	Vroeg-Paleolithicum	-	300.000 BP